

Sygn. akt III C 1484/19

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 12 marca 2020 roku

Sąd Rejonowy Szczecin – Centrum w Szczecinie III Wydział Cywilny, w składzie następującym:

Przewodniczący: Asesor sądowy Alicja Przybylska

Protokolant: stażysta Wioleta Fortuna

po rozpoznaniu na rozprawie w dniu 12 marca 2020 roku w S.

sprawy z powództwa (...) spółki z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w T.

przeciwko ***M. R.***

o wydanie

I. uchyla wyrok zaoczny wydany przez Sąd Rejonowy w Sandomierzu I Wydział Cywilny w dniu 7 czerwca 2018 roku, w sprawie o sygn. akt I C 256/18;

II. oddala powództwo;

III. zasądza od powódki (...) spółki z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w T. na rzecz pozwanego M. R. kwotę 90 zł (dziewięćdziesiąt złotych), tytułem kosztów reprezentowania przez pełnomocnika – adw. P. K.;

IV. zasądza od powódki (...) spółki z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w T. na rzecz pozwanego M. R. kwotę 90 zł (dziewięćdziesiąt złotych), tytułem kosztów reprezentowania przez pełnomocnika – adw. J. K..

Sygn. akt III C 1484/19

UZASADNIENIE

Pozwem z dnia 20 marca 2018 roku (...) spółka z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w T. (mająca uprzednio siedzibę w W.) wniosła o nakazanie pozwanemu M. R., aby wydał jej gazomierz o numerze fabrycznym (...) typ (...), zamontowany w lokalu mieszkalnym przy ul. (...) w S.. Powódka wniosła także o zasądzenie na jej rzecz kosztów procesu, w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych.

W uzasadnieniu pozwu wskazano, że pozwany był stroną umowy kompleksowej dostarczania paliwa gazowego, zawartej ze spółką (...) detalicznej spółką z ograniczoną odpowiedzialnością, dotyczącej sprzedaży i dostarczania paliwa gazowego do zajmowanego przez niego lokalu. Usługę dystrybucji paliwa wykonywała natomiast powódka, jako operator systemu dystrybucyjnego. W wykonaniu umowy kompleksowej pracownicy powódki zamontowali w lokalu pozwanego gazomierz, stanowiący własność strony powodowej. Pozwany był uprawniony do korzystania z gazomierza tak długo, jak długo legalnie pobierał paliwo gazowe, tj. przez czas trwania umowy kompleksowej. Umowa ta została wypowiedziana przez sprzedawcę z tytułu istniejącego zadłużenia. Z chwilą wypowiedzenia umowy pozwanemu przestało przysługiwać skuteczne względem powodowej spółki uprawnienie do władania gazomierzem. Pomimo wezwania do dobrowolnego wydania gazomierza, pozwany nie udostępnił mieszkania, w celu umożliwienia jego demontażu.

W dniu 7 czerwca 2018 roku Sąd Rejonowy w Sandomierzu wydał wyrok zaocznym, którym nakazał pozwanemu M. R., aby wydał powódce (...) spółce z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w W. rzecz ruchomą, tj. gazomierz

o numerze fabrycznym (...) typ (...). Sąd zasądził od pozwanego na rzecz powódki kwotę 137 zł tytułem zwrotu kosztów procesu, w tym kwotę 90 zł, tytułem kosztów zastępstwa procesowego. Ponadto wyrokowi nadany został rygor natychmiastowej wykonalności.

Pozwany złożył sprzeciw od wyroku zaocznego, w którym wniósł o uchylenie wyroku i oddalenie powództwa w całości, a także o zasądzenie zwrotu kosztów procesu. Pozwany wniósł o zwolnienie od kosztów sądowych i ustanowienie pełnomocnika z urzędu.

W treści uzasadnienia sprzeciwu pozwany wskazał m.in., że na podstawie umowy ugody zawartej w dniu 4 stycznia 2018 roku uzyskał tytuł prawny do dalszego używania gazomierza. Pozwany ponownie zawarł z (...) Obrót detaliczny spółką z ograniczoną odpowiedzialnością umowę kompleksową sprzedaży paliwa gazowego. W związku z powyższym uwzględnienie powództwa uniemożliwiłoby wykonanie tej umowy.

Postanowieniem z dnia 27 grudnia 2018 roku Sąd zwolnił pozwanego od kosztów sądowych w całości oraz ustanowił dla niego pełnomocnika z urzędu.

Okręgowa Rada Adwokacka w R. wyznaczyła dla reprezentowania pozwanego adwokata P. K..

Pismem z dnia 28 stycznia 2019 roku pełnomocnik pozwanego podtrzymał argumentację zaprezentowaną w sprzeciwie, wnosząc jednocześnie o przekazanie sprawy do właściwego Sądu w Szczecinie.

Postanowieniem z dnia 30 stycznia 2019 roku Sąd Rejonowy w Sandomierzu stwierdził swoją niewłaściwość miejscową i sprawę przekazała do rozpoznania Sądowi Rejonowemu Szczecin – Centrum w Szczecinie.

Pismem z dnia 11 września 2019 roku adwokat P. K. wniósł o zwolnienie go z obowiązku zastępowania pozwanego w procesie, wskazując na okoliczności utrudniające wykonywania przez niego obowiązków pełnomocnika.

Postanowieniem z dnia 21 września 2019 roku Sąd na podstawie art. 118 § 3 k.p.c. zwolnił adwokata P. K. od obowiązku zastępowania M. R. w sprawie z powództwa (...) spółki z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w W. o wydanie. Jednocześnie Sąd zwrócił się do Okręgowej Rady Adwokackiej w S. o wyznaczenie innego adwokata, celem zastępowania pozwanego w sprawie.

Okręgowa Rada Adwokacka w S. wyznaczyła dla reprezentowania pozwanego adwokata J. K..

W dalszym toku procesu stanowiska stron nie uległy zmianie.

Na skutek składanych przez strony wniosków i podnoszonych twierdzeń, Sąd zwrócił się do (...) spółki z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w W. o przesłanie umów kompleksowych zawartych z pozwanym.

Sąd Rejonowy ustalił następujący stan faktyczny:

W dniu 31 marca 2017 roku M. R. zawarł z (...) spółką z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w W. umowę kompleksową dostarczania paliwa gazowego dla odbiorcy będącego konsumentem pobierającego paliwo gazowe z sieci dystrybucyjnej w ilości do 110 kWh/h, o numerze RW- (...). Na jej podstawie sprzedawca zobowiązał się dostarczać paliwo gazowe – gaz ziemny wysokometanowy E przy ciśnieniu nie niższym niż 1.60 kPa do instalacji znajdującej się w obiekcie odbiorcy, na adres: M. L. 14 m. 12, S. (§ 1 pkt 1). Umowa została zawarta na czas nieoznaczony (§ 2 pkt. 3).

Dowód:

- umowa z dnia 31 marca 2017 roku, k. 152-153,
- oświadczenie, k. 154.

Zgodnie z Ogólnymi Warunkami Umowy Kompleksowej Dostarczania Paliwa Gazowego, które zostały wprowadzone do stosowania w dniu 25 grudnia 2014 roku, przez Układ pomiarowy należało rozumieć gazomierz i inne urządzenia pomiarowe lub pomiarowo – rozliczeniowe, a także układy połączeń między nimi, służące do pomiaru objętości paliwa gazowego pobranego z sieci i dokonywania rozliczeń (pkt I ppkt 2). Jako operator systemu dystrybucyjnego zdefiniowany został podmiot – przedsiębiorstwo energetyczne zajmujące się dystrybucją paliw gazowych, do sieci którego jest przyłączona instalacja odbiorcy, odpowiedzialne za ruch sieciowy w gazowym systemie dystrybucyjnym, bieżące i długookresowe bezpieczeństwo funkcjonowania tego systemu, eksploatację, konserwację, remonty oraz niezbędną rozbudowę sieci dystrybucyjnej, w tym połączeń z innymi systemami gazowymi (pkt I ppkt 2).

Odbiorca zobowiązany jest do umożliwienia zdemontowania i wydania Układu pomiarowego upoważnionym przedstawicielom Operatora, w przypadku wstrzymania dostarczania paliwa gazowego oraz wygaśnięcia lub rozwiązania z jakiegokolwiek przyczyny Umowy kompleksowej (pkt III. ppkt 1.3.)

Ogólne Warunkami Umowy Kompleksowej Dostarczania Paliwa Gazowego, które zostały wprowadzone do stosowania w dniu 25 grudnia 2014 roku, stanowiły załącznik do Umowy Kompleksowej dla Odbiorcy będącego Konsumentem objerającego paliwo gazowe z sieci dystrybucyjnej w ilości do 110 kWh/h.

Dowód:

- Ogólne Warunki Umowy Kompleksowej Dostarczania Paliwa Gazowego, k. 12.

Na dzień 17 lipca 2017 roku M. R. zalegał z zapłatą na rzecz (...) spółki z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w W. kwoty 497,09 zł.

Dowód:

- pismo z dnia 17 lipca 2017 roku, k. 17.

Pismem z dnia 26 lipca 2017 roku (...) spółka z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w W. Oddział S. wezwała M. R. do umożliwienia dokonania wstrzymania dostawy paliwa gazowego i udostępnienia w tym celu, upoważnionym przedstawicielom spółki w dniu 11 sierpnia 2017 roku, w godz. od. 8.00 do 20.00, pomieszczenia znajdującego się w budynku przy ul. (...) w S..

Dowód:

- pismo z dnia 26 lipca 2017 roku, k.15.

Pismem z dnia 7 sierpnia 2017 roku (...) spółka z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w W. złożyła oświadczenie o wypowiedzeniu M. R. umowy kompleksowej dostarczania paliwa gazowego, z uwagi na zadłużenie w płatności.

Dowód:

- wypowiedzenie, k. 159.

Pismem z dnia 14 września 2017 roku (...) spółka z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w W. Oddział S. wezwała M. R. do dobrowolnego wydania gazomierza nr (...) typ G4/130, w dniu 6 października 2017 roku, pomiędzy godziną 8.00, a 15.00. W treści pisma wskazano, że bezskuteczny upływ wskazanego terminu, skutkował będzie skierowaniem sprawy na drogę sądową.

Dowód:

- pismo z dnia 14 września 2017 roku, k.14.

M. R. nie zastosował się do wezwania i nie wydał dobrowolnie gazomierza.

Bezsporne, a nadto dowód:

- karta demontażu, k. 16.

Pismem z dnia 16 października 2017 roku (...) spółka z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w W. Oddział w S. poinformowała (...) spółkę z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w W., iż umowa kompleksowa dostarczania paliwa gazowego numer RW- (...) zawarta dnia 31 marca 2017 roku z odbiorcą M. R., której przedmiotem było dostarczanie paliwa gazowego do lokalu pod adresem M. L. 14 m.12 w S. została rozwiązana przez sprzedawcę z dniem 11 września 2017 roku.

Dowód:

- pismo z dnia 16 października 2017 roku, k. 13.

W dniu 4 stycznia 2018 roku M. R. zawarł z (...) spółką z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w W., ugodę nr 643/2017, dotyczącą rozłożenia zadłużenia na raty.

Dowód:

- ugoda, k. 160.

W dniu 9 maja 2018 roku M. R. zawarł z (...) spółką z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w W. umowę kompleksową dostarczania paliwa gazowego dla odbiorcy będącego konsumentem pobierającego paliwo gazowe z sieci dystrybucyjnej w ilości do 110 kWh/h, o numerze RW- (...). Na jej podstawie sprzedawca zobowiązał się dostarczać paliwo gazowe – gaz ziemny wysokometanowy E przy ciśnieniu nie niższym niż 1.60 kPa do instalacji znajdującej się w obiekcie odbiorcy, na adres: M. L. 14 m. 12, S. (§ 1 pkt 1). Umowa została zawarta na czas nieoznaczony (§ 2 pkt. 3).

Dowód:

- umowa z dnia 9 maja 2018 roku, k. 156-157,

- oświadczenie, k. 158.

(...) spółka z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w W. zmieniła siedzibę, którą obecnie jest T.. Przedmiotem jej działalności jest m.in. dystrybucja paliw gazowych w systemie sieciowym.

Bezsporne, a nadto informacja odpowiadająca odpisowi pełnemu z Rejestru Przedsiębiorców Krajowego Rejestru Sądowego numer (...).

Sąd Rejonowy zważył, co następuje:

W ocenie Sądu powództwo nie zasługiwało na uwzględnienie.

Strona powodowa wskazała w treści uzasadnienia żądania pozwu, iż jest właścicielem gazomierza, którego wydania się domaga, a nadto, iż z chwilą rozwiązania umowy kompleksowej dostarczania paliwa gazowego, pozwanemu przestało przysługiwać skuteczne względem właściciela uprawnienie do władania rzeczą.

Zgodnie z art. 222 § 1 k.c. właściciel może żądać od osoby, która włada faktycznie jego rzeczą, ażeby rzecz została mu wydana, chyba że osobie tej przysługuje skuteczne względem właściciela uprawnienie do władania rzeczą. W/w przepis kreuje roszczenie windykacyjne, które przysługuje nieposiadającemu właścicielowi przeciwko posiadającemu niewłaścicielowi i zawiera zastrzeżenie, zgodnie z którym roszczenie to nie przysługuje właścicielowi, jeżeli osoba, która jego rzeczą faktycznie włada, ma skuteczne względem niego uprawnienie do władania rzeczą.

W ocenie Sądu strona powodowa wykazała, iż jako operatorowi systemu dystrybucyjnego, przysługiwało jej prawo własności spornej rzeczy – gazomierza o numerze fabrycznym (...) typ (...), zamontowanego w lokalu mieszkalnym, położonym przy ul. (...) w S.. Powódka jest bowiem przedsiębiorstwem energetycznym w rozumieniu art. 3 pkt 12 ustawy z dnia 10 kwietnia 1997 roku Prawo energetyczne, definiowanym jako podmiot prowadzący działalność gospodarczą m.in. w zakresie wytwarzania, przetwarzania, magazynowania, przesyłania, dystrybucji paliw albo energii lub obrotu nimi. Ponadto, wskazana w treści pozwu, wartość przedmiotu sporu na kwotę 250 zł, odpowiadała średniej cenie gazomierza i nie budziła wątpliwości po stronie Sądu.

W toku postępowania zasadniczym przedmiotem sporu pozostawało, czy pozwanemu przysługiwało skuteczne względem powódki uprawnienie do władania rzeczą. Strona powodowa, już w treści pozwu wskazała natomiast, iż uprawnieniem takim jest obowiązywanie umowy kompleksowej dostarczania paliwa gazowego, jaka łączy odbiorcę ze spółką sprzedawcą – (...) spółką z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w W..

Z uwagi na stanowiska obu stron niniejszego postępowania i zgłaszane wnioski, Sąd zwrócił się do (...) spółki z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w W. o przesłanie umów kompleksowych zawartych z pozwanym. W odpowiedzi na powyższe (...) spółka z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w W. przedłożyła: umowę kompleksową z dnia 31 marca 2017 roku wraz z oświadczeniem, pismo z dnia 7 sierpnia 2017 roku zawierające oświadczenie o jej wypowiedzeniu, a także kolejną umowę kompleksową zawartą w dniu 9 maja 2018 roku i umowę ugody. Na podstawie w/w dokumentów, których wiarygodność nie budziła w ocenie Sądu żadnych wątpliwości, można było dokonać ustaleń w zakresie faktów na jakie powoływały się strony. Sąd dokonując ustaleń stanu faktycznego oparł się na dokumentach znajdujących się w aktach sprawy, w tym także przedłożonych przez strony, albowiem okoliczności z nich wynikające znajdowały potwierdzenie w pozostałym zgromadzonym w sprawie materiale dowodowym.

I tak ustalono (m.in. na podstawie dokumentów otrzymanych od (...) sp. z o.o.), iż pozwany pierwotnie zawarł umowę kompleksową w dniu 31 marca 2017 roku, przy czym z uwagi na zaleganie w płatnościach została ona rozwiązana, na skutek złożenia przez spółkę sprzedawcę oświadczenia o wypowiedzenia. Następnie została natomiast zawarta kolejna umowa kompleksowa, która dotyczyła dostarczania paliwa gazowego do tej samej nieruchomości, tj. lokalu położonego w S. przy ul. (...). Jak wynikało z treści pkt III. ppkt 1.3 Ogólnych Warunków Umowy Kompleksowej Dostarczania Paliwa Gazowego, które zostały wprowadzone do stosowania w dniu 25 grudnia 2014 roku i stanowiły załącznik do Umowy Kompleksowej (dla Odbiorcy będącego Konsumentem obierającego paliwo gazowe z sieci dystrybucyjnej w ilości do 110 kWh/h) – odbiorca zobowiązany był do umożliwienia zdemontowania i wydania Układu pomiarowego (w tym gazomierza) upoważnionym przedstawicielom Operatora, w przypadku wstrzymania dostarczania paliwa gazowego oraz wygaśnięcia lub rozwiązania z jakiegokolwiek przyczyny Umowy kompleksowej. Chwilą, z którą odbiorcy przestawał przysługiwać tytuł prawny do władania gazomierzem był zatem moment rozwiązania umowy kompleksowej zawartej z (...) spółką z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w W.. Z momentem tym aktualizowało się roszczenie powódki o wydanie stanowiącej jej własności rzeczy ruchomej. Przy czym, jakkolwiek w sprawie niniejszej doszło do rozwiązania umowy na dostarczanie paliwa gazowego, to następnie umowa tak została ponownie zawarta między spółką sprzedawcą, a M. R., co skłaniało do wniosków, iż nabył on ponownie skuteczne wobec właściciela uprawnienie do władania rzeczą, skoro związany jest nową umową kompleksową na dostarczanie paliwa gazowego. Dokumenty świadczące o tym zostały przedłożone także przez pozwanego, jako załącznik do sprzeciwu od wyroku zaocznego, a strona powodowa poza kwestionowaniem formy w jakiej zostały złożone, nie odniosła się do okoliczności, które z nich wynikały. (...) sp. z o.o. przesłała natomiast, w odpowiedzi na zobowiązanie Sądu, żądane dokumenty, brak było podstaw do kwestionowania legitymacji osób podpisanych w jej imieniu pod umowami zawartymi z pozwanym.

Mając powyższe na uwadze Sąd, w punkcie I. wyroku uchylił wyrok zaoczny wydany przez Sąd Rejonowy w Sandomierzu I Wydział Cywilny w dniu 7 czerwca 2018 roku, w sprawie o sygn. akt I C 256/18, a w punkcie II. wyroku oddalił powództwo. Zgodnie bowiem z treścią art. 347 k.p.c. po ponownym rozpoznaniu sprawy sąd wydaje wyrok,

którym wyrok zaoczny w całości lub części utrzymuje w mocy albo uchyla go i orzeka o żądaniu pozwu, bądź też pozew odrzuca lub postępowanie umarza. Przepis art. 332 § 2 stosuje się odpowiednio.

Z uwagi na powyższe w ocenie Sądu, brak było podstaw do czynienia rozważań w zakresie podniesionego przez pozwanego zarzutu przedawnienia roszczenia, skoro co do zasady powództwo nie zasługiwało na uwzględnienie. Jedynie na marginesie wskazać należy, że w sprawie zastosowanie miał 3 – letni termin przedawnienia roszczenia (jako związanego z prowadzoną działalnością gospodarczą), przy czym wytoczenie powództwa, na podstawie art. 123 § 1 pkt 1 k.c., jako czynność podjęta przed Sądem bezpośrednio w celu dochodzenia roszczenia, przerywa bieg przedawnienia.

Orzeczenie o kosztach procesu Sąd oparł na treści przepisu art. 98 k.p.c., w myśl którego strona przegrywająca sprawę obowiązana jest zwrócić przeciwnikowi na jego żądanie koszty niezbędne do celowego dochodzenia praw i celowej obrony (koszty procesu) (§ 1). Do niezbędnych kosztów procesu strony reprezentowanej przez adwokata zalicza się wynagrodzenie, jednak nie wyższe niż stawki opłat określone w odrębnych przepisach i wydatki jednego adwokata, koszty sądowe oraz koszty nakazanego przez sąd osobistego stawiennictwa strony (§ 3).

Powódka przegrała niniejsze postępowanie. Pozwany został zwolniony od kosztów sądowych w całości oraz ustanowiono dla niego pełnomocnika z urzędu. Dla pozwanego wyznaczono adwokata P. K., który prowadził praktykę na obszarze właściwości Okręgowej Rady Adwokackiej w R.. Postanowieniem z dnia 21 września 2019 roku Sąd na podstawie art. 118 § 3 k.p.c., na wniosek pełnomocnika, zwolnił adwokata P. K. od obowiązku zastępowania M. R. w niniejszej sprawie. Okręgowa Rada Adwokacka w S. wyznaczyła dla pozwanego pełnomocnika z urzędu w osobie adwokata J. K..

Mając to na uwadze, Sąd zasądził od powódki na rzecz pozwanego kwotę 90 zł tytułem kosztów reprezentowania przez pełnomocnika – adw. P. K. oraz kwotę 90 zł tytułem kosztów reprezentowania przez pełnomocnika – adw. J. K.. Postanowieniem z dnia 21 września 2019 roku nie zostały bowiem rozliczone koszty związane z działaniem w sprawie pełnomocnika, który został zwolniony z udziału w niej, albowiem orzeczenie to nie było kończącym niniejsze postępowania. Nadto na rzecz strony pozwanej należał się zwrot kosztów związanych z reprezentowaniem przez kolejnego ustanowionego pełnomocnika. Wysokość kosztów należnych z tego tytułu Sąd ustalił w oparciu o treść § 2 pkt 1 Rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 roku w sprawie opłat za czynności adwokackie. W sprawie niniejszej nie miały przy tym zastosowania przepisy Rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z 3 października 2016 roku w sprawie ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej przez adwokata z urzędu. Normy wynikające z tego aktu prawnego stanowiłyby bowiem podstawę rozstrzygnięcia orzeczenia o kosztach procesu, w sytuacji w której koszty związane z działalnością adwokata ustanowionego z urzędu ponosiłby Skarb Państwa. Nie mają więc one zastosowania, w przypadku gdy w postępowaniu cywilnym sąd zasądza na stronę reprezentowaną przez adwokata z urzędu zwrot kosztów procesu obejmujący również wynagrodzenie pełnomocnika od strony przeciwnej. Stąd Sąd nie podwyższał także stawki wynagrodzenia o wysokość podatku Vat, jako że w przepisach Rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 roku w sprawie opłat za czynności adwokackie brak ku temu podstawy prawnej. Przy czym zasadnym było w ocenie Sądu zasądzenie kosztów reprezentowania przez obu pełnomocników, skoro adwokatowi, w przypadku braku wyegzekwowania wynagrodzenia od strony przeciwnej, przysługuje możliwość uzyskania kosztów pomocy prawnej od Skarbu Państwa.

Sygn. akt III C 1484/19

S., dnia 5 kwietnia 2020 roku

ZARZĄDZENIE

1. odnotować;
2. odpis wyroku wraz z uzasadnieniem doręczyć:

- pełnomocnikowi powódki – adw. K. R.,
- pełnomocnikowi pozwanego – adw. J. K.,
- pełnomocnikowi pozwanego – T. R..